

Нам'ятайте

про
Україну!СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0337
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНЕСКО (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 118.

ДЖЕРЗІ СІТІ ІНЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЧЕРВНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 26, 1981

No. 118. VOL. LXXXVIII

ВЕДУТЬ НАСТУП
НА БІЛОРУСЬКУ ЦЕРКВУ

С. Бавнд Брук (УПІ). — Широко заплянована і послідовно виконувана акція Москви сіяння розладу у Церквах і громадських об'єднаннях, які існують у вільному світі, виразно посилюється в останніх роках, місяцях і навіть днях. Найсвіжіший натиск спрямовано на малочисельну, але донедавна міцну ідейно Білоруську Православну Автокефальну Церкву.

Часопис "Білоруські Голас", що виходить у Торонто в Канаді, присвятив велику статтю прикритим церковним подіям у числі за травень 1981 року. Стаття підкреслює, що теперішній заколот у Церкві є одним із виявів акції, спрямованої на ліквідацію Білоруської Автокефальної Православної Церкви. Почалося з прислання до парафії у Брукліна діячів, якого скерував до неї єпископ Московської патріархії. Здобувши гурток прихильників, цей діяч виявив непослух до церковної зверхності, створюючи неспокій у парафії.

Незадовго після цього у Церкву продистався священник, який перед тим належав до автокефальної Православної Церкви Америки, у дійсності проросійської, яка перебуває у канонічному зв'язку з Московською патріархією. Його намагання здобути впливову становище у Білоруській Церкві не повелося і він зник.

Зчепи у Церкву ввійшов прибулий з Польщі священник, який, здобувши прихильність у частині білоруських парафій, розпочав акцію проти існуючого у Церкві ладу і церковної зверхності. До розламу у Церкві причинилися і постави архієпископа Миколая, який, перебуваючи у Канаді, поставився прихильно до діячів розколу, його поступованні викликало осуд інших ієрархів БАПЦеркви — Митрополита Андрея та Єпископа Ізяслава.

Делегація Фондації УВУ
відвідала Владика В. Лостена

Делегація Фондації УВУ на відвідинах у Владика В. Лостена. Стоять (зліва): проф. Василь Лучків, Владика Василь Лостен, проф. Петро Гой, д-р Ярослав Мошук.

Стемфорд, Конн. (Я. М.). — У п'ятницю, 5-го червня у. р. Владика Василь Лостен, Стемфордський єпископ, прийняв на окремій аудієнції делегацію Фондації Українського Вільного Університету. Делегацію очолював голова Фондації проф. Петро Гой в складі: проф. Василь Лучків — перший заступник голови, і д-р Ярослав Мошук — секретар.

Проф. П. Гой привітавши Владика від Фондації, поінформовав про теперішню педагогічну діяльність Українського Вільного Університету. Він різко вказав на великі заслуги УВУ, що був створений 1921 року у Відні в хвилині нашої національної трагедії, коли тисячі українського воїнства, молоді й інтелектуальні опинилися поза межами України. На чужині УВУ перерахував на себе завдання продовжувати українську визвольну боротьбу — пером, книгою, живим словом. Професура і студенти УВУ своїми дослідженнями і науковими працями та участю у

(Закінчення на стор. 4)

Відбудеться Другий з'їзд
Українського Демократичного Руху

Нью-Йорк. — 31-го травня у. р. відбулося чергове засідання Головного Секретаріату УДР в Нью-Йорку під керівництвом мгр Романа Ільницького, виконавчого першого заступника голови д-ра Атанаса Філофа, що живе в Мюнхені. Присутніми були члени Секретаріату д-р Роман Барановський, д-р Михайло Воскобінник, д-р Євген Перейма, д-р Олег Волянський, інж. Іван Даниленко, Євген Саламаха, проф. Ярослав Пеленський і гість з Чикаго д-р Павло Турула. З докладом голосом були всі члени Головної управи Асоціації Українців Америки.

Предметом нарад були українсько-єврейські стосунки на тлі відділення українських громад в ЗСА і в Канаді. Головою Товариства

(Закінчення на стор. 4)

Президент Іраку домагається
атомової зброї для арабів

Багдад, Ірак. — В часі гострої міжнародної дебати про ізраїльський бомбовий налет і знищення атомових споруд Осірак під Багдадом більшість дебатуючих прийняли за правду твердження іракських чинників, що Ірак не планував, ані не приготував побудови власної атомової бомби. Подібні дебати тривають ще далі, а вже президент Іраку Саддам Гуссейн заперечив твердження своїх прихильників і заявив публічно, що Ірак і взагалі араби атомової бомби потребують і її повинні збудувати.

Виступ президента Гуссейна в цій справі передали іракське радіовислання, а після того офіційна пресова служб розіслала його доповідний текст у світ. Гуссейн не лише висловив думку, що посідання атомової бомби арабами є раціональне й конче потрібне, але й звернувся до тих держав у світі, які мають засоби, технологію і досвід у будові атомової бомби, щоб вони допомогли Іраку її збудувати. Гуссейн сказав: „Без огляду на наміри Іраку та його теперішню спроможність і спроможності у майбутньому, кожна країна, яка прагне миру й безпеки, повинна допомогти в будь-який спосіб арабам здобути атомову бомбу, щоб могли протиставитися бомбам Ізраїля. Що стра-

шило прем'єра Ізраїля Бегіна — це наш науковий, культурний, людський, політичний, економічний, соціальний і виховний розвиток. Бегін сказав, що Ірак хоче тепер окупувати Абадан, щоб опісля окупувати Єрусалим. Між Єрусалимом і здобуттям Абадану немає наглядного пов'язання. Але пов'язання історичне є. Рішучість іракської армії на фронті і арабський потенціал, якщо Бог допоможе, виступлять проти Бегіна. Іракі будуть першими у цьому наступі. Сюністичний ворог був повністю свідомий, що війна Іраку з Іраном триватиме ще місяці. Немає сумніву, що з суністами співпрацювали якесь міжнародні сили. Ті сили є внутрі Іраку."

Відвертий виступ президента Іраку Гуссейна не лише заперечив основні аргументи в дебати після ізраїльського налету на Осірак, але й повністю відкрив шлі й суть іракської політики на довгу мету. Ірак рішучий стати центром арабської сили і домінуючою потугою в ній, і для цього він виступив війною проти Ірану. А, вигравши війну з Іраном, Ірак піде далі. „Наша війна проти персів, добуття перемоги, а поразка ворога, — сказав Гуссейн — будуть ступінцями, по яких розвиватиметься іракська політика."

Землетрус в Ірані
наніс великі знищення

Тегран, Іран. — Неповних три роки минуло від великого землетрусу в Ірані, в вересні 1978 в провінції Табас, наслідком якого загинуло понад 15,000 людей, а тепер знову мав місце нищівний землетрус у провінції Керман, який, згідно зі заявою прем'єра Ірану Махмуда Алі Раджа, потягнув за собою смерть понад 2,000 людей. Мале число жертв зумовлене тим, що в провінції Керман живе мало людей.

У центрі землетрусу, ким було місто Гольбах, загинуло принаймні 1,000 людей, в більшості у повалених будинках. Значна частина міста комплетно зни-

щена. Уряд пообіцяв всебічну допомогу потерпілим від землетрусу теренам, однак, звіти з місць вказують, що поки що ніякої допомоги, ні медичної ні харчової ще не наслід.

(Закінчення на стор. 4)

НА „ВЕСНЯНОМУ КОНЦЕРТІ" ШКМ ГЛЯДАЧІВ

Нью-Йорк, Н. Й. (В. Л.). — Півтисячі глядачів у залі Стайвант середньої школи, тут, у неділю, 14-го червня, ентузіастично, а потім оваційно оплескували виступи кількох десятків молодих, молоденьких і зовсім наймолодших учнів Школи Кобзарського Мистецтва, які дали свій концерт на закінчення шкільного року, під керівництвом талановитого бандуриста-кобзаря Оліяна Китастого і адміністратора Школи Миколи Чорного. Несподіванкою і радісним додатком до цієї виростаючої мистецької одиниці була участь у „Весняному Концерті" вокального Ансамблю „Промінь" під керівництвом Богдана Волянського, який змінив і збагатив голосово і мистецько виступ учнів Школи до тієї міри, що цей „Весняний Концерт" шкільного перерісу мав унікальну імпресію, а заспівав вже досконалим і професійним, сягаючи висот справжнього артизму.

Великим успіхом був також гостинний виступ у „Весняному Концерті" гостя з Детройту, тенора рідкісної краси і вдумливого виконавця народної пісні Павла Писаренка, соліста Капелі Бандуристів ім. Шевченка під керівництвом Григорія Китастого. Павло Писаренко в заспіві Леонтовичевого шедевра „Потоп", ліричного канту, був неперевер-

шений, і в гармонії зі співом всіх цих багатьох адептів хорового і кобзарського мистецтва дав присутній на концерті публіці дорожній і хвилини справжнього надхнення співу.

(Закінчення на стор. 4)

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ БУШ ВІДБУВ
РОЗМОВИ З ПРЕЗИДЕНТОМ
МІТТЕРАНОМ

Париж, Франція. — Віцепрезидент Джордж Буш є першим високим американським державним діячем, який відвідав нового президента Франції, соціаліста Франсуа Миттерана, та відбув з ним вичерпні розмови. Після розмов віцепрезидент Буш висловив свої заваги до зовсім нової політичної ситуації у Франції.

Візіта віцепрезидента припала негатию після того, як привадила соціалістична партія, яка має абсолютну більшість у парламенті і свого члена Миттерана президентом Франції, заключила з Комуністичною партією Франції пакт про всебічну тривалу співпрацю і впровадила чотирьох провідних комуністів на міністерські пости. Саме цей момент відбився поважним відомомом в американських політичних колах і викликав стурбованість. Віцепрезидент Буш так висловився про це: „Постави ЗСА в справі участі комуністів в уряді наших альянтів є добре відомо. Ця участь мусить викликати заклопотання. Але одночасно з тим я мушу підкреслити, що моя зустріч і розмови з президентом були теплі і приязні."

Газетним репортером віцепрезидент Буш сказав: „Наші європейські союзники є суверенними націями і рішення, які вони мають бути управлювані, належать до їхніх громадян та до їх вибраних представників".

Дещо інакше становище висловили англійські й західнонімецькі лідери. Уряд Маргарет Тачер у Лондоні зовсім не виявив ніякого заклопотання з приводу входу комуністів до французького кабінету міністрів, а

Дещо інакше становище висловили англійські й західнонімецькі лідери. Уряд Маргарет Тачер у Лондоні зовсім не виявив ніякого заклопотання з приводу входу комуністів до французького кабінету міністрів, а

ДО ВИБОРІВ НА ПРЕЗИДЕНТА БАНГЛЯДЕШУ, які відбудуться 21-го вересня, привадила Націоналістична партія Бангладеш зголосила своїм кандидатом діючого віцепрезидента Абдуса Саттара. Абдус Саттер, який обняв виконання обов'язків президента після державного перевороту, в якому загинув попередній президент, не має найліпших шансів з огляду на свій вік — 72 роки — та стан здоров'я. Однак голови двох найсильніших опозиційних партій не можуть кандидувати з огляду на вік. Вони мають неповних 35 років, а конституція вимагає закінчення 35 років, щоб мати пасивні виборчі права. Уряд так проголосив речення виборів, що вони відбулися, заки ті дві особи досягнуть 35 років життя.

ЧЕКАЛА ЧУДОВА НЕСПОДІВАНКА

Школа Кобзарського Мистецтва за диригентом Оліяном Китастином (стоїть другий з правого боку у білій вишній сорочці) і адміністратором Микоолом Чорним (другий з правого боку в останньому ряді).

Програма „Весняного Концерту" складалася з двох частин. У першій виступили всі учні Школи, включно з початківцями, які дбайливо продемонстрували чималі успіхи в науці і багатоті з них виявили свої можливості успішного зростання в майбутньому. Це були пісні: традиційна „Взяв би я бандуру", дитяча „Я лисичка, я сестричка" і „Коломийка". Було присвячено багатьом важливим подіям і музично-вокальній студії в Гантер-коледжі в Нью-Йорку. Всі ці пісні були виконані незвичайно гарно.

інструмент. З такою молоддю якось дивини спокійніше в майбутні!

Співачка Лариса Маргун-Гурин, яку знають і люблять в Нью-Йорку й околиці, заспівала три настроєві пісні під акомпанімент бандури братів бандуристів — Володимира та Івана Левицьких. Великим чуттям був сповнений спів квартету: три бандуристи і знову Павло Писаренко, який вивів несподівано „Ой у полі могила з вітром говорила".

(Закінчення на стор. 4)

РОСТЕ СПРОТИВ ПРОТИ
СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ РЕГЕНА

Вашінгтон. — Противники президента Рональда Регена, а в першу чергу, вороги його закордонної політики, виступають щораз голосніше й організованіше. Вони найбільш незадоволені скріплюванням співпраці з Китаєм і домагаються повороту до просовської лінії в світовій політиці ЗСА.

Передовий американський політичний коломуніст Джеймс Рестон з „Нью Йорк Таймс-у" висловився про цю справу так: „У цьому місті бувають часи, коли ви можете відчувати зростаючу температуру і не можете не почути грім над Потомаком, що, власне, має місце тепер. Зле ведена закордонна політика Уряду виразно викликає бурю".

Про що йдеться, тобто, чому політика теперішнього Уряду „зле ведена", пояснює недавній державний секретар в Уряді президента Джиммі Картера Сайрус Венс. Особливо цікаве те, що Венс перебував у Москві саме в часі, коли у Вашингтоні готували остаточну формулювання світової політики ЗСА. Свої критичні висновки почав Венс відповідомлення, що, буваючи в Москві, він зустрічався з А. Громико, міністром закордонних справ СССР. Громико висловив йому, як він це подає, „глибоке стур-

бовання" з приводу американських домовлень з Пекіном. А. Венс зі свого боку так оцінює нову американську політику: „Продаж зброї Китаю не є ані розумною, ані на часі політикою. Це дурна погана помилка. Це не потрібно провакувати в стосунку до СССР. Це — пряме заперечення цілей дипломатії".

Бувши державним секретарем, Венс, як він стверджує, керувався саме такими думками і вів закордонну політику ЗСА згідно з ними. Власне на такій базі він пробував після нападу Москви на Афганістан домовитися із загрози Пакистаном, але з того нічого не вийшло. Як відомо, президент Пакистану Мохаммед Зія уль-Гак назвав американські пропозиції „дрібною" (пінате). Отже не дивно, що тепер Венс засуджує згоду американського Уряду продати Пакистанові модерну зброю, а в тому й літаки Ф-16.

Вияснення Венса дають змогу зрозуміти його дивну політику на пості державного секретаря в Уряді Картера, а з другого боку, вони вказують, на якій базі і з яких позицій противники політики президента Регена і прихильники співпраці з Росією задумують перекласти свою кампанію проти тієї політики.

В Америці

ДИРЕКТОР СЕКРЕТНОЇ СЛУЖБИ ЗСА, однією з функцій якої є особиста охорона важливих осіб у Уряді, в тому числі і дружини президента Америки, як і їхніх дітей, пропонує, щоб цих колишніх перших леді країни не охоронялося до кінця їхнього життя, а лише перші шість місяців по завершенні президентом його посту, уступаючи Біллі Діму своєму наступникові. Якщо такий закон буде ухвалено, то без тілоохоронців залишаться колишні такі пані-президентів: Бес Трумен, Леді Бирд Джансон, Пет Ніксон, Беті Форд і Розалін Картер, і це заощадить державній скарбниці, а отже і платникам податків, мільйони доларів, які тепер іноді довгими десятиріччями йдуть на платню тілоохоронцям.

СЕРЕД ПРАЦЮЮЧИХ АМЕРИКАНЦІВ, — стверджує дослідницький рапорт відомої американської фірми Менеджменту і консультації, — переважає група так званих „працівників з білими ковчигами", і ця група постійно зростає. Іншим висновком цього рапорту є те, що з восьми годин щоденної праці такий „білоковчівський працівник" продуктивно працює лише 4 години, а чотири години решти часу перебуває в очікуванні на матеріали з інших департаментів, на інструкції, що далі робити, і на подібне. Натомість робітник з „синім кольором ковчига" працює 10 відсотків продуктивніше. Вина такої поганої продуктивності праці лежить не на працівниках, а на керівництві, — повторює за цим рапортом журнал „Ю. С. Кері енд Ворлд Ріпорт" з 29-го червня.

ПРОПОЗИЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА зрізати бюджет „Велфєру" зустрічають „зустрічний п'ян" з Палати репрезентантів, де перевагу мають демократи. Вони, не без лукавства, пропонують пересунути фонди, наприклад, з програми „Нерідні батьки" („Foster parents") для допомоги в інших ділянках. А що пропозицію втаємничені в справі люди розцінюють, як бажання „досадити" Президентів, бо програма „Нерідних батьків" є улюбленою програмою для сеньйорів-громадян дружини Президента Ненсі Реген.

У світі

НА ЛІТНІЙ СЕСІЇ Верховного Совету СССР в Москві Леонід Брежнєв знову вилосив промову на тему міжнародного положення й міжнародної політики. В промові були ті самі справи й проблеми, що Брежнєв і його співробітники порушують уже від довшого. Намагаючись злагодити міжнародне обурення з приводу московського нападу на Афганістан та з приводу провокації Москви під адресою Польщі, московські лідери деклямують про мир, міжнародне порозуміння, переговори і т. п. Брежнєв знову нарікав на ЗСА, що у Вашингтоні не спішається до політичних розмов з Москвою в справі роззброєння. Москва використала застій в американському дозброєнні на протязі останніх декількох років і за той час вжила всіх засобів, щоб перегнати в дечому західний світ. А тепер, добившись переваги, намагається за всяку ціну втримати її, і тому хоче присилити Захід при допомозі двоготрих раз розмов і порожніх обіцянок. Вашингтон тим разом не спішить на ці розмови, знаючи, що це тільки маневр з боку Москви, хоч не відхиляє їх у майбутньому.

В ІРАНІ РОЗГОРНУЛАСЯ велика погоня за Абольгасаном Бані-Садром, дотеперішнім президентом, якого аятолла Хомейні позбавив президентського посту на підставі ухвали парламенту, що Бані-Садр некомпетентний. Прокуратура переконана, що Бані-Садр ще перебуває в Ірані, й шукає його в різних пунктах. А вміжчасі йдуть арешти його співробітників. Так само відновилася хвиля розстрілів.

В КАСАБЛЯНЦІ, МАГІСЬКО, вибухи криваві заворушення. Офіційно подано, що в заворушеннях загинуло понад 60 осіб, але приватні джерела подають значно вище число. Причиною заворушень була підвішка цих на різні товари. Заворушення організували робітничі профспілки, бо робітники найдошкульніше заторкнені підвищенням цін на базисні товари. Уряд вжив заходів до придушення вуличних заворушень.

Громада в Нью Йорку відзначила 40-ву річницю Акту 30-го червня

Нью Йорк, Н.Й. — У неділю, 21-го червня ц.р., тут в приміщенні Українського Народного Дому відбулась багаточисельна святкова Акадemia, якою громада з ініціативи Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Метрополітанського Відділу УК-КА гідно відзначила 40-річчя державного акту відновлення Української Державності, проголошеного у Львові з ініціативи Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери в дні 30-го червня 1941 року.

Свято формально відкрив голова Святочного комітету, покликаною спеціально КОУАО для влаштування цієї імпрези, Микола Хоманчук, громадський і союзний діяч, головний радник УНС. Він пригадав присутнім, які виповнили велику залу УНДому, про ті спокатні радості, а потім тісні й трагічні дні українського народу під зміни двох окупацій — комуністсько-московської і фашистсько-німецької та про боротьбу Української Повстанської Армії в обороні Акту з 30-го червня й обороні честі українського народу, потоптаного новим окупантом.

Святочну частину започаткував великий дивочий хор „Жайворонки“ Осередку СУМ-А в Нью Йорку під диригентурою Лева Стругацького і акомпанюванням Софі Шерер, який відспівав в першій частині чотири пісні: „Живи, Україно“, „Розпрощався стрілець“, „Виростеш ти, сину“, „Ось день війни“. У другій частині свого виступу хор проспівав ще п'ять пісень, започаткувавши їх могутньою піснею „За рідний край“ сл. Р. Купчинського, муз. М. Гайворонського, „Вперед!“ (пісня УПА) муз. Р. Степаняка, колишнього диригента хору „Жайворонки“.

Головне святочне слово виголосив гість з Північної Кароліни, президент Української Народної Помочі, віцепрезидент УККА і суспільно-громадський діяч ред. Володимир Мазур, який зокрема відмітив, що УПА утверджувала Акт 30-го червня власною кров'ю понад 10 років і тим самим дала докази незламності українського народу, не зважаючи на важкі політичні ситуації, які існували під час Другої світової війни. „Не було б УПА, не було б сьогодні руху спротиву в Україні, — заявив доповідач, — а навіть Київської групи оборони прав людини, яка виросла на ідеях боротьби попереднього покоління“.

Заклик КУ Українського Патріархального Товариства

У зв'язку з опублікуванням листів московського патріарха Пимена та Папи Івана Павла II у справах Української Католицької Церкви, Краї на Управу Українського Патріархального Товариства вислала телеграму до Святого Отця з протестом проти втручання московського патріарха в справи нашої Церкви, з піддержкою для Синоду Українського Католицького Єпископату в його осудженні Львівського псевдосиноду з 1946 року та з проханням публічно боронити права нашої Церкви. Подібні телеграми вислали також кардиналам А. Касаролі і В. Рубінові.

Крайова Управа звертається до всіх Відділів Українського Патріархального Товариства, як також до українських громадських і наукових установ та поодиноких інтелектуалів з проханням вислати телеграми або листи до Папи Івана Павла II з протестом проти втручання московського патріарха в справи Української Католицької Церкви. Обов'язком нас усіх — боронити її на всіх фронтах; не поступитися за словами Патріарха Іосифа, „ні в чому, що відноситься до оборони існування, ідентичності і прав Української Церкви і нашого Народу“.

Богдан Лончина, голова

Василь Папіж, секретар

18-го червня 1981 року.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЯ МЕНАХЕМ БЕГІН подав до публічного відома на засіданні парламентарного комітету ізраїльського кнессету, що ще в січні цього року американські офіційні чинники остерігали його про небезпеку побудови атомової бомби в нуклеарному реакторі, що його тепер збомбила ізраїльська летунська ескадра. Прем'єр Бегін подав, що документ вручив йому персонально американський посол Самуел Льюїс. У відповідь на цю заяву Бегін речник Державного департаменту поінформовав, що це є рутинною між заприязненими державами обмінювані інформації про атомову зброю, а особливо про новобудову, спроможні продукувати атомові бомби. Речник Державного департаменту додав, що документ складався із двох частин. У першій частині були інформації про стан побудови атомової бомби в нуклеарному комплексі під Багдадом, а друга частина займалася роздумуваннями, проти кого випродукована там бомба може бути вжитою.

Гей юначе, не барися до Спортової Школи готовися!

1-ша УКРАЇНСКА СПОРТОВА ШКОЛА „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

Оселя УБС „Верховина“ — Глен Спей, Н. Й.

Від: 19-го липня до 15-го серпня 1981 р. (4-ри тижні)

Копаний м'яч, відвідування тенісу, плавання, фехтовальні та досвідчені тренери з опікунами

По інформації заповнити бланк

Український Ситч Спорт Школ

680 Sanford Avenue • Newark, N.J. 07106

Прем'єра опери „Назар Стодоля“ Костя Данькевича

Музика є найнеобхіднішою галуззю загальнолюдської культури, вона ілюструє та помагає пізнати і зрозуміти характер народу. Музика має різні форми, які в своїй еволюції від простих форм народної пісні дійшли до грандіозних творів всевітніх музичних геніїв, до найновітніших форм в творчості композиторів.

Однією з найбільш ефективних форм є опера. В ній композитор орудує різноманітними художніми матеріалами: тут драматично-музична побудова, тут масово розвинута акція, сольові співи, хори і часто співділ балету, тут мелодія зливається з дією і підкреслює настрій і зміст співаного слова. В опері творча думка композитора знаходить для себе великі можливості. Тому ідея створити Корпорацію „Українська Опера“, ціллю якої є презентувати українську оперу ширшим масам, не тільки українським глядачам, але й вийти на інтернаціональний ґрунт, — це ціло гідне великої похвали.

Засновником цього оперного ансамблю був заслужений відомий співак Лев Рейнарчик.

Тепер головою Корпорації перебрала повна енергія й ініціатива, відома співачка Галина Андреадіс. Знає її Полуднева і Північна Америка, Канада, Європа й Австралія.

Щоб провадити успішно такого роду Корпорацію, це вимагає великого вкладу сумлінної праці, ентузіазму і любові до рідного мистецтва і великої відповідності на труднощі.

Цим разом ансамбль „Української Опері“ презентував нам оперу Костя Данькевича „Назар Стодоля“. Прем'єра відбулася в суботу, 23-го травня ц.р., о 8-й годині вечора, у великій аудиторії „Віліям Флойд“, в якій вміщається 2,000 глядачів, у місцевості Матік Біч на Лонг Айленді.

Закріплено до виконавців я хочу коротко схарактеризувати композитора Данькевича. Це непересічний і оригінальний талант. Народна пісня переходить через призму творчості його таланту і перетворюється в художній твір. Костя Данькевич написав фортеп'янові твори, багато сольових пісень, однак свій справжній талант він розгорнув шойно в своїх симфонічних і театральних творах. Він увібрав у себе всю красу народної мелодії, але і не покинув власного музичного думання. Данькевича зачислюється до наших передових композиторів.

В опері „Назар Стодоля“ з допомогою цікавої інструментації і мелодійної лінії композитор чітко схарактеризував головних героїв опери. Тут кожна сольова партія дає співакові можливість виказати свої голосові спроможності і технічне уміння.

По цілому світі в оперних компаніях з завжди велике запотребування на добрих тенорів, бо їх мало; під тим оглядом Корпорація „Українська Опера“ має щастя, бо в своєму складі має знаменитого тенора Богдана Чаплинського. Тембр його голосу дуже гарний, м'який, високі тони оперні на дуже добром віддиху, співає свobodно і з виразом, співу його слухається з приємністю. Його високі тони імпонують слухачам, тому і не дивиння, що всі його сольові були нагороджені ентузіастичними оплесками. Він грав в опері головного героя Назара Стодолу.

Галло, дочку сотника, яку Назар кохав, грала Марта Кокольська-Мусійчук. Співачку що всі добре знаємо з її численних успішних виступів на концертній естраді і в операх. Вона належить до визначно музичних співачок; фразу формує гарно; сильною ціною її співу є її піяно і п'янісімо, що належать до одних з най-

З великим успіхом на Лонг Айленді пройшла прем'єра опери К. Данькевича — Т. Шевченка „Назар Стодоля“ у виконанні Корпорації „Українська Опера“.

тяжких завдань вокального мистецтва. Своєю партію Кокольська виконала швидко, вложила в неї багато виразу як ліричного, так і драматичного. Її сольові арії, як і дуети з Назаром, були повні музичної краси.

Галина Андреадіс має сильне меццосопрано, яким вміло володіє. Партія кокетливої ключиці Стехи дуже їй підходила і голосово і сценічно. Барвисто створила моменти повної гумору. Всі її сольові дуже добре надаються також до концертного репертуару.

Микола Фабрика в опері виконував роллю Гната Карого, приятеля Назара. Він незвичайно приємна сценічною поведінкою і зразу видно його досвід, професійність, як виконавця. Його металічний високий баритон дзвенить з правдивим блиском.

Партію батька Галі, козацького сотника Хоми Кичатого, виконував Володимир Карпинич, який має добрий бас і є дуже добрим актором.

Менші партії в опері з успіхом виконували Деніс Маг'яр, Стив Марусевич і Ігор Кушнір.

Пишучи про виконавців, мусимо згадати і про оркестр і її диригента А. Юркевича. Коли вміємо під увагу, що цей 30-членний оркестровий ансамбль, в складі якого бачимо добрих музикантів, мав всього дві проби, то мусимо схвалити велику похвалу диригенту за те, що зумів вивести цей склад під оглядом тематичного матеріалу опери так добре. Це свідчить про його знання і досвід в його фаху. Сам диригент сказав мені, що „була дуже тяжка праця“.

Я бачила перше виконання опери, і мені самі виконавці говорили, що це була так начебто їхня генеральна проба, коли видно також певні недотримання, які думаю — в майбутньому будуть виправлені. Конче треба б побільшити хор і також попрацювати над технічним вирівнюванням танців, хоча хореографія була винахідлива, автором якої був майстер танку Андрій Булик.

До успіху вистави причинилася також уміла праця режисера Олексія Журби і хормайстра Христофера Маг'яра. Славний мистець Микола Голодик був відповідальний за старанні декорації, головню в третьому акті зимовий красвид був

дуже гарний і повний настрою. Барвисті костюми були з майстерні пані Кулик.

Перед кожним актом опери телевізійна зірка Лариса Лорент — Лісняк коротко і змістовно англійською мовою подавала зміст дії, що мала надійти.

Незвичайно дбайливо було зредаговані програмки: великого розміру, добрий папір, дуже виразні знімки всіх виконавців, коротко подана їх активність на музичному полі. В трьох мовах — українській, англійській і французькій — було подано про композитора Данькевича і зміст кожної дії опери „Назар Стодоля“.

З різних сторін Лонг Ай-

ленду з'їхалися українці, але, очевидно, було багато і англомовної публіки і різні видатні особистості Лонг Айленду. Всі бурхливими оплесками нагороджували виконавців.

Ми знаємо, що праця виконавців Корпорації „Українська Опера“ проходить у трудних умовах, бо вони живуть у різних містах, а то навіть у різних стейтах, тож тому ще більше бажано ширше Корпорації далішніх успіхів у її важливій і відповідальній, та при тому — гарній і потрібній праці.

Іванна Приймива

В БОЯХ ЗА МІСТО СУСАНГАРД, ЯКЕ ТВОРИТЬ одну з ключових позицій у війні Іраку з Іраном, загинув командир іранських добровольців і спеціаліст партизанської боротьби Мустафа Чамран. Чамран командував партизанськими частинами та відділами ісламських фанатиків, які не лише займали передові позиції на фронті, але також робили рейди в тил ворога. Чамран уже перед тим був поранений, але після викування знову повернувся добровільно на фронт.

Замість квітів на могилу Шанованого та Дорогого Колеги бл. п.

Д-РА МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА

складую 50.00 доларів на СТУДІЙНИЙ ФОНД при ГАРВАРДІ.

Шанованій Родині Покійника передаю висловлювання глибокого співчуття.

Д-р Богдан ГАРБОВСЬКИЙ

Мілена Рудницька Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорті із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією.

Ціна 15.00 доларів.

СВОБОДА

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Нью Джерсі податку 5% стейтського податку.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Після з усіма Платовими Дружинами сумною вісткою, що в дні 20-го червня 1981 року, відійшов у Вічність

бл. п. пл. сен. кер.

ВОЛОДИМИР САВЧАК

б. станичний, б. голова Станичної Ради, б. голова ОП УПС у Нью Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в дні 23-го червня 1981 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Баянд Бруку, Н. Дж.

Дружини та Дочці Покійного складаємо глибокі висловлювання співчуття.

СТАНИЧНА СТАРШИНА СТАНИЧНА РАДА ОП УПС ПЛАТОВОЇ СТАНИЦІ в Нью Йорку

В. ВИННИЧЕНКО...

(Продовження зі стор. 2)

за життя, звичайно, вважають ледве не за геніїв, — це лише зникають ледве не безслідно і якось раптом із пам'яті людей, коли умирають, але трапляється, що навіть і при їх житті всі їх забувають і гребують ними неймовірно швидко... О, тут зовсім не те, що з Пушкіними, Гоголями, Мольєрами, Вольтєрами, з усіма тими діячами, що приходили сказати своє нове слово... 8)

Згадані слова Достоевського про „повість з натрапком“, тобто з тенденцією, і є тим, що Євген Чикаленко називав „публіцисткою в белетристичній формі“ та „моралізуванням в красній письменстві“.

Пізніше Винниченко почав пропагувати в белетристичній формі свою, за виразом Івана Лисяка-Рудницького, „саморобну“ ідеологію — колекторію або конкордизм. Викладена вона в романах „Нова заповідь“ та „Слово за тобою, Сталіне!“.

На конференції в УВАН, що відбулася заходами Григорія Костюка, 26-27-го квітня 1980 року, не було жаль, синтетичної доповіді про Винниченкову письменницьку творчість. Були доповіді про окремі Винниченкові твори та постановки його п'єс. Лише, відкриваючи конференцію, президент УВАН, мовознавець і літературний критик Юрій Шевельов у своїй промові, між іншим, сказав, що він ставляв творчість Франка і Коцюбинського вище від Винниченкової. До тих двох прізвищ напевно можна ще додати й інші, хоч би й Василя Стефаника, якщо брати на увагу не кількість, а якість літературних творів.

Мав рацію й Іван Дзюба, коли запитував: як бути українській літературі без Винниченка? Це питання було скероване до більшовицьких правителів України, котрі у 1920 роках видавали Винниченкові твори великими накладками, а в роках 1960 викреслювали їх з української літератури.

Нема чого розпачати, що українські читачі перестали цікавитись Винниченковими творами. Це нормальне явище літературного життя. На сьогодні тяжко визначити Винниченкове місце в українській літературі. Він був модний і популярний письменник пістоліття тому, але тепер є він, якщо не третьорядним, то лише другорядним письменником.

- 1) Євген Чикаленко. Спогади (1861-1907) УВАН. Нью Йорк, 1955. Ст. 325, 328, 330.
- 2) Михайло Рудницький. Від Мирного до Хвилювального. Львів, 1936, ст. 309. Ця книга мені неперістна, цитата взята зі статті Івана Лисяка-Рудницького: „Суспільно-політичний світогляд Волод. Винниченка у світлі його публіцистичних писань“, „Сучасність“, вересень, 1980, ст. 69.
- 3) Віктор Андрієвський. 3 минулого. Том 2. Частина перша. Гетьман. Берлін, 1923, стор. 119.
- 4) Енциклопедія Українознавства, сл. ч. 2, ст. 593.
- 5) A Conversation With Richard Gere. U.S. News and World Report, April 28, 1980, p. 75.
- 6) Григорій Костюк. Володимир Винниченко та його останній роман. — Вступна стаття у книзі: Володимир Винниченко. „Слово за тобою, Сталіне!“ Роман. УВАН, Нью Йорк — 1971, ст. 21, 11.
- 7) Віктор Андрієвський. 3 минулого. Том 2. Частина друга. Директорія, Берлін, 1923, ст. 11-12.
- 8) Ф. М. Достоевський. Бесы. Роман в трьох частинах. Второе дополненное издание. Париж, 1969. Стр. 91-92.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Вшановуючи пам'ять мого Найдорожчого Чоловіка бл. п.

СУРЕНА ТЕР-КАРАПЕТЯНА

на свій могилу, замість квітів на ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ФУНДАЦІЇ зложили по 25.00 доларів: дружина ВОЛОДИМИРА та Інж. ТАРАС І ІЯ ГРИЦІЙ

Ділимося сумною вісткою з усією Одумівською Родиною і Громадянином, що 23-го червня 1981 р., на 29-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

О. ЄВГЕН В. КРИВОЛАП

довголітній одумівець та виховник Юного ОДУМ-у

Вшанованій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

ГОЛОВНА РАДА КОША СТАРШИХ ВИХОВНИКІВ ГОЛОВНА УПРАВА Т-ВА ОДУМІВСЬКИХ ПРИЯТЕЛІВ УПРАВА та ЗАРЯД ОСЕЛІ ОДУМ „КИЇВ“

КОНСИСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США і СВЯТОСОФІЙСЬКА УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ

з болючим жалем сповідають, що з Волі Господа відійшов у Вічність, у віторок, 23-го червня 1981 р., на 29-му році життя та в другому році Пастырського Служіння

Всечесний отець ЄВГЕН КРИВОЛАП

парох Української Православної Парафії св. Володимира в Ембрідж, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ будуть відслужені в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Баянд Бруку, Н. Дж.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 26-го червня 1981 р., о год. 7-й веч. і в суботу, 27-го червня — ЗАУПОКІЙНА АРХИЕРЕЙСЬКА ЛІТУРГІЯ і ПОХОРОН о год. 10-й ранку.

Пам'ятці Марії Матері та всієї його смутком прибитій Родині, висловлюємо наші глибокі співчуття.

Вічна Пам'ять Дорогому, молодому, відданому Пастиреві Української Православної Церкви і Улюбленому Синові Українського Народу.

